

PROIECT

**PROGRAMUL POLITIC
AL
PARTIDULUI DEMOCRAT
LIBERAL**

Cuprins:

Un nou partid pentru o nouă Românie.....	4
CAPITOLUL I Valorile și principiile Partidului Democrat Liberal	6
1.1. Valorile fundamentale	6
1.1.1. <i>Libertatea</i>	6
1.1.2. <i>Responsabilitatea</i>	7
1.1.3. <i>Egalitatea</i>	8
1.1.4. <i>Solidaritatea</i>	8
1.1.5. <i>Subsidiaritatea</i>	9
1.2. Principiile fundamentale	9
1.2.1. Consolidarea democrației.....	10
1.2.2. Proprietatea privată și economia de piață	10
1.2.3. Capitalismul concurenței oneste.....	10
1.2.4. Recunoașterea rolului tradițional al familiei, al comunității și al religiei.....	11
1.2.5. Păstrarea identității naționale	11
1.2.6. Recunoașterea caracterului contractual al relației dintre cetățean și stat	12
1.2.7. Întărirea societății civile	12
CAPITOLUL II Obiectiv și direcții strategice.....	13
2.1. Obiectivul strategic pe termen lung al politicii de dezvoltare a României: atingerea unui standard de viață european într-un timp cât mai scurt.....	13
2.2. Direcțiile strategice.....	14
2.2.1. Modernizarea țării prin reconstrucția instituțională.....	14
2.2.2. Creșterea competitivității economiei românești	14
2.2.3. Diminuarea disparităților sociale și regionale	16

2.2.4. Creșterea gradului de valorificare a resurselor.....	16
2.2.5. Consolidarea rolului României în procesul de construcție europeană.....	18
CAPITOLUL III Principii și direcții pentru construcția instituțională a Partidului Democrat Liberal	19
3.1. Îmbinarea democrației reprezentative cu democrația participativă, prin implicarea membrilor de la baza partidului în activitatea politică	19
3.2. Asumarea responsabilității politice a fiecărei structuri de conducere față de electorat și față de baza partidului.....	21
3.4. Consolidarea comisiilor de specialitate	22
3.5. Stabilirea criteriilor pentru evaluarea activității membrilor partidului.....	23
CAPITOLUL IV Concluzii.....	24

Un nou partid pentru o nouă Românie

Partidul Democrat Liberal s-a născut din nevoia cetățenilor României de a se regăsi, doctrinar și organizatoric, într-o forță politică puternică de centru-dreapta.

Partidul Democrat Liberal, ca partid popular, este o entitate politică deschisă tuturor cetățenilor români care împărtășesc valori și curente politice de sorginte democrată de centru, liberală și creștin-democrată.

Partidul Democrat Liberal se situează programatic în partea de centru-dreapta a spectrului politic.

Obiectivul principal al Partidul Democrat Liberal este dezvoltarea prosperă a societății românești democratice prin promovarea valorilor și principiilor libertății, responsabilității și solidarității.

Partidul Democrat Liberal are ca scop asigurarea unui climat politic și social favorabil dezvoltării personalității umane, a creativității și progresului, prin îmbinarea valorilor morale ale binelui comun, ale justiției, ale corectitudinii între partenerii de dialog social, cu ideile liberalismului de dreapta, generatoare de bunăstare. O bunăstare bazată pe legea morală care asigură fiecărui om posibilitatea de a valorifica șansele de fericire personală și de participare la proiectele și beneficiile comune ale societății, în deplină armonie cu ceilalți.

Scopul Partidul Democrat Liberal este și acela de a sprijini și a pregăti cetățenii României pentru noile provocări ale perioadei post tranziție.

Partidul Democrat Liberal își propune să valorifice șansa integrării țării în structurile europene și euro-atlantice, ca o condiție a creșterii standardului de viață al cetățenilor și a întăririi statului de drept.

Partidul Democrat Liberal susține, atât în plan intern cât și internațional, acea formă de capitalism care își dovedește eficiența prin satisfacerea intereselor sociale ale cetățenilor români.

În același timp Partidul Democrat Liberal susține că România, în calitate de membru al Uniunii Europene, trebuie să devină un jucător important și demn în procesul construcției europene.

Partidul Democrat Liberal pune în centrul acțiunii sale omul. Egalitatea de șanse, și nu nivelarea valorilor în scopul creării de oligarhii, este scopul pe termen mediu și lung al partidului.

Partidul Democrat Liberal consideră că este nevoie de asumarea fermă a despărțirii de trecutul comunist.

PDL sprijină dezvoltarea legăturilor cu românii de pretutindeni pentru păstrarea și afirmarea identității naționale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statelor ai căror cetățeni sunt.

PDL susține protejarea minorităților, indiferent de natura acestora și respectarea drepturilor individuale ale tuturor membrilor societății, indiferent de opțiunile sau originea lor socială sau etnică.

CAPITOLUL I Valorile și principiile Partidului Democrat Liberal

Partidul Democrat Liberal așează în centrul proiectului său politic persoana umană și conceptul de democrație consolidată.

Fiecare om este o ființă unică în oricare moment al vieții sale. Libertatea și demnitatea ființei umane sunt aceleași pentru fiecare, indiferent de sex, rasă, naționalitate, vârstă, reușită personală, convingeri religioase și politice. Respectarea lor înseamnă respectarea dreptului fiecărei persoane la libera dezvoltare a personalității sale. Omul trăiește și își dezvoltă personalitatea în familie și în comunitate.

Partidul Democrat Liberal își exprimă opțiunea clară pentru democrație și instituțiile sale.

Înțelegem prin democrație consolidată, un sistem democratic capabil să îndeplinească atât o funcție publică de calitate - pusă în slujba cetățenilor și nu în slujba unei oligarhii, cât și o funcție integratoare a diferențelor de orice natură.

Înțelegem prin conceptul de democrație consolidată, o democrație bazată pe o economie de piață eficientă și o justiție independentă și accesibilă.

1.1. Valorile fundamentale

Valorile fundamentale, derivate din raportarea proiectului politic la persoana umană, se definesc și se delimitează unele pe celelalte, astfel încât niciuna dintre ele nu poate fi, singură, baza acțiunii politice a Partidului Democrat Liberal. Pentru o politică vizionară, care urmărește respectarea demnității ființei umane și binele comun, este esențială găsirea unui echilibru între aceste valori.

1.1.1. Libertatea

În viziunea PDL, principiul care stă la baza afirmării ființei umane este **libertatea**.

Libertatea fiecăruia se realizează în relație cu ceilalți, într-o formă sau alta a vieții sociale și implică drepturi și obligații. Ea oferă omului posibilitatea de a lua decizii asupra

destinului propriu. Revendicarea libertății și a drepturilor personale și luarea deciziilor nu se pot face decât în spiritul respectului față de libertatea și drepturile celorlalți.

Libertatea este indisolubil legată de morală. Numai astfel se înțelege de ce libertatea fiecăruia își găsește limita în libertatea celorlalți, iar drepturile persoanei umane nu trebuie să fie dissociate de obligațiile acesteia.

În acest context, PDL consideră că întemeierea societății pe ideea de Justiție este posibilă numai dacă este dublată de o structură puternică de valori morale. Morala este cadrul în care se manifestă libertatea, astfel încât fiecare să își poată realiza vocația și să își exercite drepturile sale.

1.1.2. Responsabilitatea

A avea libertate înseamnă a avea și responsabilitatea pentru modul în care aceasta este folosită. Când libertatea este maximă și responsabilitatea este maximă. De aceea, responsabilitatea este valoarea politică fundamentală, alături de libertate.

Persoana este prima responsabilă pentru tot ceea ce este și ce face. Ea nu poate aștepta de la societate sau de la stat rezolvarea tuturor problemelor sale.

Rostul politicii democrat-liberale este acela de a face oamenii independenți, și nu dependenți de stat. De aceea, prin politica sa, PDL va susține crearea și dezvoltarea unui sistem economic și social care să reducă la minim dependența persoanei față de stat. Asistarea socială este necesară numai pentru cei care sunt în incapacitate, temporară sau permanentă, de a identifica și valorifica oportunitățile pe care le oferă societatea.

Libertatea autentică înseamnă autonomie și responsabilitate, nu independență iredponsabilă. Libertatea face fiecare persoană responsabilă de acțiunile sale, atât în fața propriei conștiințe, cât și în fața comunității în care trăiește și a generațiilor viitoare. Libertatea implică atât garantarea dreptului de a-ți folosi și dezvolta deplin talentele și capacitățile, cât și obligația de a le pune în serviciul comunității și de a aplica valorile dreptății și solidarității în relațiile cu ceilalți.

1.1.3. Egalitatea

Toți oamenii sunt egali în ceea ce privește demnitatea și libertatea lor, drept urmare, ei trebuie să fie egali și în fața legii. Aceasta trebuie să îl protejeze pe cetățean de arbitrarul și de abuzul puterii și să asigure dreptatea, mai ales pentru cei mai expuși riscurilor de excluziune.

Conceptul de *egalitate a șanselor* urmărește să asigure fiecărei persoane libertatea necesară pentru dezvoltarea ei, în concordanță cu vocația și capacitățile sale, astfel încât să ajungă la o afirmare deplină a personalității sale.

1.1.4. Solidaritatea

Solidaritatea este o expresie a naturii sociale a omului: fiecare depinde de ceilalți, și societatea în ansamblu de fiecare. Dimensiunea etică a solidarității derivă din asigurarea, pentru fiecare, a posibilității de a duce o existență în spiritul respectului demnității umane.

PDL afirmă că solidaritatea presupune reciprocitate: dacă te aștepți la sprijin și solidaritate, trebuie să fii pregătit să le oferi la rândul tău. În condițiile dezvoltării societății globalizate, solidaritatea socială devine o nevoie, dar și o obligație a fiecărui individ, precum și a întregii comunități.

Solidaritatea trebuie să asigure egalitatea de șanse. Ea se regăsește în toate sferele societății: în domeniul serviciilor publice, unde accesul trebuie garantat tuturor, la nivel teritorial, precum și între generații, prin dialog social și cooperare economică.

Aparând solidaritatea și generozitatea, construim o societate în care fiecare cetățean să-și găsească locul. Coeziunea socială se construiește pe solidaritate.

1.1.5. Subsidiaritatea

Ori de câte ori este posibil, oamenii trebuie lăsați să se autoguverneze. În materie de guvernare, individul are prioritate în fața comunității locale, iar comunitatea locală, în fața statului.

Cetățeanul trebuie lăsat, de stat și de comunitate, să își asume, singur sau în asociere cu alții, sarcinile pe care este în stare să le îndeplinească, să ia deciziile care să îi dea mai multă putere asupra vieții sale. Tot astfel, statul trebuie să cedeze decizia către comunități, iar comunitățile mai mari către cele mai mici, pentru ca acestea să își decidă viitorul pe baza resurselor și nevoilor locale.

În același timp, subsidiaritatea cere statului și comunităților să intervină de fiecare dată când constrângerile conjuncturale depășesc posibilitățile comunităților mici sau ale cetățeanului.

1.2. Principiile fundamentale

Partidul Democrat Liberal consideră că aceia care intră în politică trebuie să accepte că sunt responsabili pentru toată comunitatea și pentru binele public, și nu doar pentru interesele unui grup sau ale unei elite. A fi om politic este un angajament de a lucra pentru binele public.

Înțelegerea raportului dintre libertate și responsabilitate și a raportului dintre oamenii politici și electorat este definitorie. Electoratul nu este o masă amorfă, iar politica nu este doar un simplu raport între conducători și mase. Partidul Democrat Liberal consideră că cel mai important actor al jocului politic democratic este cetățeanul. Electoratul este asociația cetățenilor liberi, care își aleg și își cenzurează aleșii în Parlament sau în consiliile locale și județene. Tocmai pentru a face posibilă această dublă valență a raportului dintre electorat și oamenii politici, Partidul Democrat Liberal afirmă că structurile executive generate de organele reprezentative sunt responsabile în fața acestora.

1.2.1. Consolidarea democrației

Partidul Democrat Liberal își exprimă opțiunea clară pentru democrație și instituțiile sale, dar consideră că aceasta se împlinește cu adevărat numai pe un fundament moral și cultural, cu respectarea autorității legii, în libertate și cu responsabilitate. Partidul Democrat Liberal avertizează că, în lipsa acestora, societatea poate eșua în ignoranță, dezordine, haos și distrugere. Pentru a garanta libertatea și pentru a evita pericolul totalitarismului, democrația trebuie să fie, în egală măsură, întemeiată pe valori puternice și pe proceduri politice apte să le apere.

1.2.2. Proprietatea privată și economia de piață

Partidul Democrat Liberal consideră că proprietatea privată este motorul dezvoltării economice. Garantarea reală a dreptului de proprietate presupune și așezarea acesteia pe o bază morală. Din această perspectivă, sunt obligatorii atât restituirea proprietăților, cât și reparațiile materiale pentru abuzurile săvârșite de regimul comunist.

Partidul Democrat Liberal susține formarea și dezvoltarea proprietății fiecărui cetățean, dar consideră că averea nu trebuie să devină un scop în sine prin ignorarea celor care sunt în nevoie. Dimpotrivă, ea trebuie să contribuie la dezvoltarea și bunăstarea întregii societăți.

Cadrul dezvoltării economice îl reprezintă economia de piață, ale cărei mecanisme trebuie să funcționeze fără obstrucționări și distorsionări introduse fie prin intervenția politică, fie prin manifestări monopoliste care duc la lipsirea de drepturile specifice atât a angajaților, cât și a consumatorilor. Reglarea economiei de piață nu trebuie și nu poate să fie făcută decât în spiritul libertății, responsabilității, solidarității și justiției.

1.2.3. Capitalismul concurenței oneste

Partidul Democrat Liberal susține competiția onestă și inițiativa liberă și consideră că, dincolo de imperfecțiunile lor, capitalismul și piața liberă sunt cele mai eficiente sisteme economice. Susținem o economie, fără baroni, monopolști sau oligarhi. Partidul Democrat Liberal afirmă separarea afacerilor de politică și organizarea foarte atentă a funcțiilor economice ale statului, astfel încât acestea să nu fie folosite în interesul unor grupuri restrânse, cu încălcarea principiului libertății economice.

Partidul Democrat Liberal consideră că scopul fundamental al guvernării este să creeze un climat în care să fie stimulate inițiativa privată și excelența în toate domeniile de activitate. Principiul concurenței trebuie să se adreseze tuturor membrilor societății.

1.2.4. Recunoașterea rolului tradițional al familiei, al comunității și al religiei

Partidul Democrat Liberal nu pune interesele economice individuale mai presus de orice. El recunoaște că acestea au un rol major, dar încearcă să creeze un cadru cultural și instituțional în care aceste interese să fie canalizate în direcții constructive și productive.

Partidul Democrat Liberal consideră **familia** drept fundament al societății, forma cea mai stabilă de conviețuire, comunitatea esențială în care se învață și se exersează libertatea și responsabilitatea, respectul și iubirea celui alt. De aceea, Partidul Democrat Liberal apără familia și se opune atât experimentelor sociale, care pun în pericol sau marginalizează familia ca instituție, cât și încercărilor de înlocuire a funcțiilor tradiționale ale familiei de către stat. Sprijinirea familiei presupune sprijinirea afirmării tuturor membrilor familiei și asigurarea egalității lor de șanse.

Partidul Democrat Liberal recunoaște rolul **tradiției**, set de valori culturale și spirituale, definitorii pentru profilul național al unui popor, precum și rolul **comunității** în crearea identităților și definirea intereselor umane.

Partidul Democrat Liberal respectă tradiția creștină și celelalte **convingeri religioase** și rolul acestora în consolidarea structurii morale a indivizilor și a grupurilor. Deși susține separarea bisericii de stat, acceptă rolul religiei și al instituțiilor religioase în ordinea socială. PDL susține cooperarea dintre stat și culte în domeniul social, educativ și cultural, în baza responsabilității comune față de binele public.

1.2.5. Păstrarea identității naționale

PDL îmbrățișează noțiunea de *națiune civică* – entitate politică aptă să cuprindă și să susțină toți membrii unei societăți, indiferent de apartenența socială, profesională, culturală, etnică sau religioasă. Pentru noi proiectul național este un proiect al viitorului, nu un ecou al trecutului, o construcție continuă și vie pe care și-o asumă în parteneriat cu alte curente politice.

Națiunea este școala în care se formează oamenii și în calitatea lor de membri ai umanității. Cu cât o națiune este mai împlinită și are o identitate mai bine conturată, cu atât are un aport mai important în cultura și civilizația universală. În schimb, o națiune

cu o identitate neclară, dezorientată și nesigură devine o problemă, o sursă de pericole pentru comunitatea internațională.

Națiunea civică se întemeiază, în primul rând, pe o puternică identitate instituțională. Liantul afectiv al națiunii civice este patriotismul constituțional. Construcția constituțională și juridică întemeiază identitatea instituțională a națiunii române. Mai mult, identitatea instituțională este garanția păstrării identității economice și, mai ales, a identității culturale a națiunii române. PDL consideră, de asemenea, că identitatea națională nu se opune celei europene, odată cu aderarea României la marea familie a UE, la cea națională, adăugându-se cea a Uniunii.

1.2.6. Recunoașterea caracterului contractual al relației dintre cetățean și stat

Partidul Democrat Liberal recunoaște caracterul contractual al relației constituționale dintre cetățean și stat.

În cadrul acestei relații, cetățeanul acceptă limitarea unor drepturi în scopul conviețuirii armonioase cu egalii săi și acceptă plata taxelor în schimbul furnizării de către stat a unor bunuri și servicii publice.

Prin prisma acestei relații, cetățeanul este îndreptățit să îi fie respectate și protejate drepturile și este îndreptățit să îi fie furnizate bunuri și servicii publice de calitate.

1.2.7. Întărirea societății civile

Partidul Democrat Liberal susține întărirea, instituționalizarea, structurarea și consolidarea societății civile și responsabilizarea acesteia, ca factor de dialog cu instituțiile publice.

Societatea civilă din România a atins un anumit grad de maturitate a dezvoltării sale, iar Partidul Democrat Liberal face un pas înainte, considerând societatea civilă drept un partener al proiectelor guvernării, dar și un susținător și un apărător fidel al valorilor democrației.

Pentru stabilirea unei comunicări eficiente și pragmatice cu societatea civilă, Partidul Democrat Liberal va crea cadrul necesar și va promova dialogul instituționalizat cu toți actorii societății civile.

CAPITOLUL II Obiectiv și direcții strategice

2.1. Obiectivul strategic pe termen lung al politicii de dezvoltare a României: atingerea unui standard de viață european într-un timp cât mai scurt

Începând cu 1 ianuarie 2007, România este stat membru al Uniunii Europene. Aderarea la UE reprezintă un mare succes al poporului român. Ca standard de viață însă, suntem departe de standardul de viață european.

Nivelul Produsului Intern Brut pe locuitor, reprezintă numai 38% din nivelul mediu al UE 25.

În termeni cantitativi, atingerea unui standard de viață european înseamnă ca venitul național brut pe locuitor din România să-l egaleze pe cel mediu din UE. Corespunzător, veniturile cetățenilor români vor fi similare celor medii din UE.

În viziunea PDL toate celelalte obiective de ordin macroeconomic, sectorial precum și setul de politici publice aferente, vor fi subordonate acestui obiectiv strategic, deoarece:

- aderarea la UE reprezintă o oportunitate unică pentru România de a înlătura decalajele economice, întrucât UE, acționând în virtutea principiului coeziunii economice și sociale, sprijină efortul propriu al țării noastre atât prin politicile privind circulația liberă a produselor, a serviciilor, a capitalului și a forței de muncă în piața unică, cât și printr-un ajutor financiar direct, masiv și nerambursabil, adițional efortului național propriu;
- avem ca reper experiența încurajatoare a altor țări europene – Grecia, Portugalia, Spania, Irlanda – care, ca și noi, în momentul intrării în UE, se aflau cu mult sub nivelul mediu de dezvoltare din UE. Într-o perioadă de circa 20 de ani, aceste țări au reușit să elimine sau să reducă substanțial decalajul de dezvoltare. Niciuna dintre aceste țări nu este bogată în resurse naturale, dar toate au avut politici economice bune și au valorificat oportunitatea oferită de apartenența la UE și de accelerarea globalizării;
- noi, cetățenii României, am demonstrat nu o dată că, în fața unei perspective clare și a unor obiective precise, putem să obținem performanțe deosebite.
- procesele de extindere și adâncire ale UE reprezintă în continuare provocări care se înscriu în abordările strategice atât ale țărilor membre, cât și ale UE. Din această perspectivă, PDL va promova un set de politici publice, care să asigure

integrarea obiectivelor sociale, economice și de mediu, cu cele ale Uniunii Europene.

2.2. Direcțiile strategice

Atingerea obiectivului strategic asumat, din perspectiva PDL, presupune stabilirea următoarelor direcții strategice:

2.2.1. Modernizarea țării prin reconstrucția instituțională

În ultimii ani a devenit din ce în ce mai evidentă existența unui grav decalaj între valorile europene în raport cu ansamblul instituțiilor formale ale societății. Instabilitatea legislativă, redundanța și incoerența legilor au creat și crează în continuare insecuritate juridică, diluarea valorii legii și, pe cale de consecință, scăderea respectului față de lege.

Totodată, Partidul Democrat Liberal consideră că printre sursele principale ale lipsei de performanță a sistemului politic și public este incapacitatea textului Constituției din 1991 și a modificării constituționale din 2003 de a soluționa problemele de fond existente în raporturile dintre instituțiile statului de drept.

De aceea, Partidul Democrat Liberal propune cetățenilor *revizuirea textului constituțional printr-un proces deschis de dezbatere și consultare publică*. Considerăm că această soluție de fond este singura capabilă să clarifice temeiul instituțional al drepturilor cetățenilor, al principiilor de organizare ale statului și al relației contractuale dintre cetățeni și stat. Fundamentarea constituțională și reconstrucția instituțională a unei noi republici rămân singurele soluții pentru modernizarea structurală atât a sistemului politic și public, cât și a instituțiilor formale.

2.2.2. Creșterea competitivității economiei românești

Ridicarea standardului de viață al oamenilor va fi un proces continuu, an de an, fără salturi. Depinde numai de noi dacă ritmul și constanța progresului ne va permite să atingem acest obiectiv strategic în 20, 25 sau, poate, în mai mulți ani.

România se află în fața unei șanse unice de a-și atinge acest obiectiv prioritar.

Partidul Democrat Liberal consideră ca o necesitate obiectivă etapizarea procesului postaderare, principalele criterii de etapizare având în vedere, în principal, următoarele: suprapunerea cu perioadele de programare bugetare europene (2007-2013, 2014-2020); logica și succesiunea îndeplinirii obiectivelor și corelarea cu obiectivele Uniunii Europene.

România are nevoie de ritmuri înalte de creștere economică, pe o perioadă lungă de timp, pentru a reduce decalajele față de UE. În condițiile unui ritm mediu anual de creștere al PIB/locuitor de circa 7% pe an și de 2% ritm mediu anual de creștere economică pentru UE, România poate atinge nivelul mediu al PIB/locuitor din UE la orizontul anului 2030.

Printre multele beneficii generate de apartenența la Uniunea Europeană, folosirea eficientă a sprijinului financiar acordat de UE poate ajuta România să crească adițional cu 1-2% pe an față de situația în care nu ar fi aderat la UE. Aceste creșteri suplimentare ale PIB le-au avut și alte state, precum Spania, Portugalia, Irlanda sau Grecia.

Pe termen lung, în plan economic, nimic nu este mai important decât creșterea productivității și a competitivității economiei românești.

În acest scop, Partidul Democrat Liberal propune o viziune și o strategie pentru dezvoltarea României în perioada postaderare care să răspundă imperativelor creșterii productivității și a competitivității economice.

Atât viziunea, cât și strategia Partidului Democrat Liberal sunt ancorate în valorile fundamentale în care noi credem: proprietatea privată, libera inițiativă, competiția, statul de drept, coeziunea economică și socială. Aceste valori definesc sistemul social în care noi dorim să trăim: sistemul capitalist bazat pe democrație și economie de piață deschisă.

Oferind investitorilor o infrastructură modernă, resurse umane cu un înalt grad de educație și abilități, un mediu de afaceri prietenos, capabil să asigure o creștere economică ridicată și sustenabilă pe o perioadă lungă de timp, fără dezechilibre la nivel macroeconomic și de mediu, suntem convinși că atingerea unui standard de viață comparabil cu media europeană, este pe deplin realizabil.

Strategia PDL pentru transformarea României într-una dintre cele mai competitive economii din Europa cuprinde, în principal, următoarele seturi de politici care:

a) să stimuleze cele trei forțe motrice ale unei creșteri economice în ritmuri înalte și pe perioade lungi de timp:

- stimularea investițiilor în capitalul fizic și uman;
- promovarea unui sistem eficient de alocare a resurselor;

- stimularea progresului tehnologic precum și creșterea rolului cercetării în dezvoltarea și transferul în economie al tehnologiilor avansate.

b) să răspundă principalelor cerințe fundamentale fără de care această strategie nu își poate atinge obiectivele:

- un sistem echitabil de redistribuire bazat pe solidaritate și responsabilitate socială care să asigure dezvoltarea sustenabilă a societății în întregul ei;
- un sistem eficient de protecție și îmbunătățire a mediului;
- un sistem eficient de securitate națională, securitate a individului, a vieții și a familiei;
- un sistem public de servicii medicale modern, accesibil și performant.

c) să păstreze, să dezvolte și să pună în valoare identitatea culturală.

2.2.3. Diminuarea disparităților sociale și regionale

Partidul Democrat Liberal urmărește diminuarea disparităților sociale și regionale, în măsura în care politicile implementate nu sunt de natură să afecteze în sens negativ creșterea economică – ultima fiind în același timp cea mai bună soluție și pre-condiția pentru toate celelalte politici angajate în acest scop.

Alături de asigurarea unui ritm alert, constant și sustenabil al creșterii economice, strategia angajată de PDL în diminuarea disparităților sociale și regionale constă din următoarea baterie de politici:

- Politica de dezvoltare regională.
- Politica în domeniul educației, care garantează egalitatea de șanse și accesul la educație.
- Politica în domeniul muncii, protecției sociale și parteneriatului social.

2.2.4. Creșterea gradului de valorificare a resurselor

Alocarea eficientă a resurselor este esențială pentru creșterea productivității, a competitivității și, pe această bază, a veniturilor oamenilor. Cele mai eficiente

mecanisme de alocare a resurselor sunt piețele libere, concurențiale și transparente pentru produse, servicii, capital și forță de muncă. Singura strategie care poate asigura îmbunătățirea continuă a eficienței alocării resurselor în economie este protejarea piețelor de orice distorsiuni; principală sursă de distorsiuni este intervenția statului în economie - care dezechilibrează inițiativa antreprenorială.

Principalii actori care iau decizii de alocare a resurselor în cadrul piețelor sunt: populația, pentru consumul și investițiile făcute din venitul disponibil, ca și în competiția pentru locuri de muncă; firmele, pentru investițiile din resursele proprii și alte resurse; sistemul financiar, care intermediază mișcarea capitalului de la cei care economisesc, către cei care investesc.

O bună parte din resursele existente în economie sunt mobilizate la buget, prin impozite și taxe, și sunt alocate de către Parlament, Guvern și autoritățile publice locale prin mecanismul de exercitare a puterii politice, delegate de către cetățenii României cu drept de vot. Această parte suferă de ineficiențe cronice majore în alocarea resurselor publice și în privatizare, fapt accentuat, prin efectele sale, de tendința componentei subterane, oligarhice, de a prelua controlul politic în acest domeniu.

De asemenea, chiar și piețele existente operează încă cu costuri mari ale tranzacțiilor, peste nivelul celor existente în piețele din alte țări din UE, fiind încă departe de a constitui mecanisme eficiente și transparente de alocare a resurselor.

Perfecționarea sistemelor de alocare a resurselor impune ca PDL, prin politicile sale, să acționeze asupra următoarelor procese critice:

- consolidarea sistemului național de integritate și de luptă împotriva corupției;
- promovarea metodelor conducerii corporative moderne și responsabile;
- dezvoltarea sectorului financiar;
- prevenirea sistematică a intervenției nocive a statului în economie;
- eliminarea distorsionării piețelor, produse de reglementări de slabă calitate sau abuzive;
- reforma administrației publice centrale și creșterea calității deciziilor de alocare a resurselor publice; printre altele, prin introducerea programării bugetare multianuale, bugetării anuale pe proiecte, clarificarea termenilor relației contractuale între organizațiile publice (a căror rațiune este furnizarea unor bunuri și servicii publice) și cetățeni, și implementarea principiilor managementului public bazat pe rezultate.

2.2.5. Consolidarea rolului României în procesul de construcție europeană

În perioada postaderare, contribuția României în procesul de construcție europeană este esențială pentru capturarea beneficiilor integrării prin urmărirea deschiderii complete a piețelor europene pentru produsele, serviciile, munca și capitalul românesc, ca și prin facilitarea transferului de know-how, social și tehnologic. Numai așa poate fi realizată sincronizarea intelectuală și materială a României cu economiile de piață europene.

În sens invers, contribuția României la construcția europeană constă, din punct de vedere intelectual, în contribuția cu idei și soluții venite din partea unei libertăți recent câștigate, iar din punct de vedere material, în energiile eliberate ale unei economii de piață emergente.

CAPITOLUL III Principii și direcții pentru construcția instituțională a Partidului Democrat Liberal

Experiența ultimilor ani ne pune în poziția de a trage o serie de învățăminte privind modul în care trebuie să fie organizată și să funcționeze instituțional o entitate politică modernă care se revendică de la spiritul dreptei. Actualul context politic, în care grupuri oligarhice transpartinice încearcă să controleze agenda publică, justifică dorința electoratului de reformare a sistemului de partide și a clasei politice. Este nevoie de un alt fel de politică și de un alt fel de partid politic, care să răspundă acestei dorințe.

Partidul Democrat Liberal se organizează pe temeiul următoarelor principii:

- îmbinarea democrației reprezentative cu democrația participativă, prin implicarea membrilor de la baza partidului în activitatea politică și programatică;
- recunoașterea pluralismului de opinie și a dialogului intern;
- asumarea responsabilității politice a fiecărei structuri de conducere față de electorat și față de baza partidului;
- consolidarea comisiilor de specialitate;
- stabilirea criteriilor de evaluare a activității membrilor partidului.

3.1. Îmbinarea democrației reprezentative cu democrația participativă, prin implicarea membrilor de la baza partidului în activitatea politică

Procesul de elaborare și de validare a doctrinei, a programului politic, a strategiei, a principiilor de construcție instituțională, a politicilor publice naționale și locale trebuie să pornească de la baza partidului. Numai comunicarea dintre cei care conduc și membrii partidului, dublată de comunicarea dintre partid și electorat înlătură vulnerabilitățile organizaționale. Succesul Partidului Democrat Liberal depinde de instituirea unor canale care să asigure comunicarea internă și comunicarea cu electoratul.

Obiectivul major al acestei direcții de organizare internă este crearea unor organizații puternice, democratice, eficiente prin contribuția susținută și inovativă a membrilor partidului în dezbateră și stabilirea agendei publice.

În acest scop, sunt necesare următoarele:

- crearea unor mecanisme interne de dezbatere și de decizie care să reflecte deschiderea instituțională a partidului către baza sa de susținere;
- deplasarea centrului de greutate al acestor mecanisme interne de la nivel central la nivelul organizațiilor locale și județene;
- introducerea conceptului de *rezoluție politică*, pe temeiul căruia să fie construit un cadru formal și eficient de structurare a inițiativei politice pornind de la simplul membru de partid, continuând cu grupurile de membri, cu comisiile de specialitate, cu organizațiile locale și județene și până la structurile naționale ale partidului.

Prin propunerea unui proiect de rezoluție politică, orice membru, simpatizant sau orice cetățean al României va putea comunica partidului convingerea și judecata sa pe marginea unei probleme de interes public sau de interes tactic pentru organizația politică. Prin aceasta, partidul, prin structurile sale, este chemat să adopte o poziție față de problema respectivă și să determine un mod de acțiune pentru rezolvarea acesteia.

Conceptul de rezoluție politică garantează existența canalelor formale de comunicare prin care orice cetățean, orice membru sau simpatizant poate face propuneri structurilor de decizie ale partidului la nivel local și la nivel național. Totodată, acest concept asigură corelarea reală a activităților politice cu problemele de pe agenda publică la nivel local și la nivel național.

La nivelul fiecărei organizații locale sau județene va funcționa un comitet de politici publice alcătuită din membrii PDL și din reprezentanți ai comunității. La nivel național, comisiile de specialitate vor elabora și vor propune politicile publice sectoriale. Aceste comisii vor avea, după caz, următoarele roluri:

- de a implica membrii fiecărei organizații în identificarea și rezolvarea problemelor comunității locale;
- de a asigura participarea membrilor organizației la evenimentele și la acțiunile întreprinse la nivel comunitar, atât în relație cu administrația publică locală, cât și cu organizațiile non-profit;
- de a stimula contribuția aleșilor locali și a parlamentarilor partidului la dezbaterea și rezolvarea problemelor aflate pe agenda publică locală sau națională;
- de a stabili obiectivele de politici publice și de a asigura un plan de lucru pentru structurarea eforturilor necesare îndeplinirii acestor obiective;

- de a crea evenimentele și de a asigura logistica necesară implicării membrilor organizației în procesul de elaborare a rezoluțiilor politice prin intermediul întâlnirilor cu alegătorii, cu parlamentarii partidului și cu alte personalități ale partidului sau ale comunității în cadrul forumurilor de politici publice, al dezbaterilor organizate, al spațiului virtual, al grupurilor de discuție și al altor evenimente de socializare;
- de a structura toate propunerile de politici publice sub forma unor proiecte de rezoluție politică – în cazul în care acestea nu sunt deja finalizate în această formă;
- de a centraliza proiectele de rezoluție politică propuse în interiorul organizației și de a le supune atenției și aprobării structurilor de decizie la nivel local sau la nivel național, după caz.

Odată aprobate de structurile de decizie, proiectele devin rezoluții politice și urmează a fi aduse la îndeplinire prin activitatea politică a organizațiilor locale sau județene ori a partidului în ansamblul său.

Pe această cale, este posibilă implicarea membrilor de la baza partidului în activitatea politică. Capacitatea partidului de a asigura o bună guvernare nu se poate întemeia pe structuri oligarhice sau pe rețele clientelare omnipotente, ci numai pe potențialul intelectual și creativ al simpatizanților, al specialiștilor din diferite domenii și al membrilor de la baza partidului. Comisiile de specialitate de la nivel național și comitetele de politici publice din cadrul organizațiilor locale și județene pot juca un rol esențial în angajarea și canalizarea acestui potențial.

Succesul acțiunii politice a PDL poate fi asigurat numai prin îmbinarea democrației reprezentative cu democrația participativă, prin definirea sa ca formațiune politică orientată către nevoile și problemele reale ale comunității.

3.2. Asumarea responsabilității politice a fiecărei structuri de conducere față de electorat și față de baza partidului

Structurile de conducere la nivel național și la nivel local și liderii trebuie să își asume responsabilitatea față de electorat și față de baza partidului, indiferent dacă acesta se află la guvernare sau în opoziție. Orice alegere într-o structură de conducere are semnificația unui dublu contract politic: unul încheiat cu cei care votează partidul și altul încheiat cu membrii partidului.

Ca urmare, asumarea responsabilității presupune respectarea a două principii:

- îndeplinirea fermă și onestă a contractului politic încheiat cu alegătorii și a contractului politic încheiat cu membrii partidului;
- asumarea în mod realist și corect a rezultatelor mandatului politic și ale mandatului administrativ.

3.4. Consolidarea comisiilor de specialitate

Comisiile de specialitate sunt, pentru Partidul Democrat Liberal, laboratoare de idei și centre de selectare și formare a resurselor umane. În aceste comisii se elaborează programe sectoriale de guvernare, se conturează inițiative legislative și proiecte politice și se coordonează activitățile de definire a politicilor publice. Documentele comisiilor de specialitate fundamentează deciziile adoptate de structurile de conducere ale partidului, precum și activitățile parlamentarilor, ale miniștrilor și ale celorlalți demnitari ai partidului. Comisiile au o responsabilitate majoră în propunerea și pregătirea evenimentelor partidului, în reacția față de alte evenimente, precum și în monitorizarea informației.

Patru principii asigură calitatea construcției și a funcționării comisiilor de specialitate:

- comisiile trebuie să fie deschise către toți membrii și simpatizanții partidului;
- deplina transparență și asumarea responsabilității în cadrul comisiilor;
- avizarea inițiativelor sectoriale de către comisiile de specialitate;
- evaluarea activității comisiilor de specialitate, la anumite intervale de timp, în raport cu criteriile definite de Consiliul Național de Coordonare.

Aplicarea acestor principii presupune adoptarea, de către Consiliul Național de Coordonare, la propunerea Biroului Permanent Național, a unui regulament de funcționare, a unui sistem de auditare și a unui set de obiective.

Pentru buna funcționare a acestor comisii, sunt necesare:

- motivarea membrilor acestora printr-un proces corect și coerent de selecție a valorilor în partid;
- organizarea comisiilor de specialitate în legătură cu organizarea ministerelor și a comisiilor parlamentare și corelarea activității comisiilor cu activitatea legislativă și activitatea executivă;
- organizarea unui grup de coordonare a comisiilor de specialitate;
- fiecare comisie își va alege un birou executiv.

Biroul de coordonare a comisiilor de specialitate va îndeplini următoarele roluri:

- redactează, pe baza armonizării propunerilor formulate de comisiile de specialitate, Programul politic, Programul de guvernare și Programul Postaderare; totodată, orice inițiativă legislativă sau de politici publice elaborată în cadrul comisiilor trebuie corelată cu aceste programe, precum și cu rezoluțiile politice votate de către Congres;
- planifică și gestionează proiectul „Institutul de Studii și Politici Populare”, în cadrul căruia se vor organiza cursuri de instruire specifice pentru membrii comisiilor, se va asigura interacțiunea acestora cu organizații ale societății civile, se va facilita participarea la simpozioane, seminare și alte activități de formare;
- asigură, cu sprijinul Secretariatului General, resursele umane și materiale necesare funcționării comisiilor, punând accent pe asigurarea surselor de expertiză, atât din interiorul, cât și din afara partidului.

3.5. Stabilirea criteriilor pentru evaluarea activității membrilor partidului

Partidul Democrat Liberal creează cadrul necesar pentru promovarea internă, pe baza unor criterii de competență, onestitate și credibilitate.

Pentru implementarea unui sistem corect și echitabil de promovare a valorilor din rândul membrilor, este necesară stabilirea, în cadrul acestei comisii, a unor criterii obiective de evaluare care să reflecte, pentru fiecare membru din baza de resurse umane, calitatea proiectelor politice propuse și realizate, nivelul de specialitate și experiență în domeniul public și privat.

Evaluarea activității oricărui membru de partid este necesară ori de câte ori acesta este ales sau numit într-o funcție internă sau administrativă.

CAPITOLUL IV Concluzii

Prin Programul Politic asumat, Partidul Democrat Liberal răspunde provocărilor uriașe care stau în fața României în perioada postaderare. Forța Uniunii Europene este cu atât mai mare cu cât sunt mai puternice națiunile componente. Integrarea europeană nu dizolvă identitățile naționale. Dimpotrivă, acestea contribuie la construcția identității europene. Dar păstrarea identității României, ca națiune civică, depinde de capacitatea țării noastre de a face față competiției care se desfășoară în Uniunea Europeană, în primul rând, la nivel economic.

Crearea resurselor economice nu constituie un scop în sine. Prosperitatea este premisa necesară pentru ca toți cetățenii României să se bucure de libertate și să contribuie la îmbogățirea culturală și spirituală a națiunii române.

Partidul Democrat Liberal crede în viitorul european al României, în puterea țării noastre de a deveni un actor major în jocul economic european, creându-și astfel resursele pentru păstrarea și dezvoltarea identității sale culturale.

După îndelungate perioade de incertitudine și de balans între Orient și Occident, România se bucură astăzi atât de șansa securității pe care o oferă NATO, cât și de șansa prosperității pe care o oferă Uniunea Europeană.

Valorile și principiile, obiectivele strategice, programul de dezvoltare, direcțiile reconstrucției instituționale, fundamentele politicii externe pe care Partidul Democrat Liberal și le-a asumat prin Programul politic sunt tot atâtea atuuri pentru ca România să fructifice șansele pe care le are în cea mai promițătoare perioadă din istoria sa.

Partidul Democrat Liberal va promova dialogul cu partidele politice pentru a obține consensul în legătură cu proiectele identificate ca fiind de interes național, proiecte a căror realizare necesită continuitate.

Toate acestea ne îndreptățesc să propunem oamenilor ținta noastră – guvernarea României, care să mobilizeze valorile și resursele, să capitalizeze toate realizările de până acum, apartenența la UE și NATO și să promoveze valorile populare pentru prosperitatea României.